

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

წლის ანგარიში

2012

1. თავმჯდომარის მისასალეებელი წერილი.
2. ჩვენს შესახებ - სააგენტოს მისია, მიზნები, მიმართულებები, ორგანიზაციული სტრუქტურა, საქმიანობის ორგანიზება
3. სააგენტოს სტრატეგია 2011-2015 წლებისთვის.
4. პროექტები და აქტოვობები -2012:
 - 4.1 ელექტრონული მმართველობა;
 - 4.1.1. საკანონმდებლო ბაზა;
 - 4.1.2. კოორდინაცია - ელექტრონული მმართველობის სახელმწიფო კომისია;
 - 4.1.3. მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურა - Georgian Governmental Gateway;
 - 4.1.4. მოქალაქის პორტალი.
 - 4.1.5. ინფორმაციის ერთიანი სახელმწიფო რეესტრი;
 - 4.1.6. საქართველოში საერთაშორისო ვაჭრობის ხელშეწყობი საინფორმაციო სისტემა;
 - 4.1.7. ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის სახელმწიფო სისტემის ინფრასტრუქტურის შექმნა;
 - 4.1.8. Data.gov.ge;
 - 4.1.9. JustDrive
 - 4.1.10. TWINING-ის პროექტი - „საქართველოს ელ-მმართველობის განვითარების ხელშეწყობის შესახებ“
 - 4.2 ინფორმაციული უსაფრთხოება;
 - 4.2.1 საქართველოს კანონი „ინფორმაციული უსაფრთხოების შესახებ“
 - 4.2.2 საქართველოს კიბერ უსაფრთხოების სტრატეგია
 - 4.2.3 ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკა და სტანდარტები;
 - 4.2.4 ინფორმაციული უსაფრთხოების შეფასება;
 - 4.2.5 CERT.GOV.GE - პარტნიორები, სერვისები და პროექტები;
 - 4.3 საზოგადოებასთან ურთიერთობა;
 - 4.4 ორგანიზაციული შესაძლებლობების და პროფესიული განვითარება;
 - 4.5 დონორებთან ურთიერთობა.

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

ჩვენს შესახებ - სააგენტოს მისია, მიზნები, მიმართულებები, ორგანიზაციული სტრუქტურა, საქმიანობის ორგანიზება

სააგენტოს მისია

სახელმწიფო ხელისუფლების განხორციელებისას ელექტრონული მმართველობის პრინციპებზე დაფუძნებული ერთიანი სისტემის შექმნა, ინფორმაციული ტექნოლოგიების განვითარება, ასევე ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის შემუშავება და მისი განხორციელების ხელშეწყობა.

მიზნები

სააგენტო მიზნად ისახავს მოქალაქეებისთვის, ბიზნესისა და არასამთავრობო სექტორისთვის სახელმწიფოს ელექტრონული სერვისების უსაფრთხოდ, ეფექტურად, ერთი ფანჯრის პრინციპით მიწოდების უზრუნველყოფას. სახელმწიფო ორგანიზაციების და კერძო სექტორის ინფორმაციის, საინფორმაციო სისტემებისა და ტექნოლოგიების ურთიერთავადებადობის მიღწევას და მონაცემების ეფექტიანად და უსაფრთხოდ გაცვლის უზრუნველყოფას, რაც ხელს შეუწყობს საჯარო მმართველობის გაუმჯობესებასა და საჯარო ადმინისტრირების ეფექტიანობის ზრდას.

პრეისტორია

მონაცემთა გაცვლის სააგენტო შეიქმნა „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - მონაცემთა გაცვლის სააგენტოს შექმნის შესახებ“ საქართველოს კანონით. კანონის შესაბამისად, 2009 წლის 22 დეკემბერს მიღებულ იქნა საქართველოს იუსტიციის მინისტრის ბრძანება #228 „საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – მონაცემთა გაცვლის სააგენტოს დებულების დამტკიცების შესახებ“. მონაცემთა გაცვლის სააგენტომ ფუნქციონირება დაიწყო 2010 წლის 1-ლი იანვრიდან.

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

ძირითადი მიმართულებები

სააგენტო თავის საქმიანობას სამი ძირითადი მიმართულებით ახორციელებს. პირველ მიმართულებას წარმოადგენს *ელექტრონული მმართველობის ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება*, რაც გულისხმობს ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და ელექტრონული მმართველობის განვითარების სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებას, ინფორმაციული და ინოვაციური ტექნოლოგიების (სისტემების) განვითარების ხელშეწყობას, ინფორმაციული ტექნოლოგიების (სისტემების) სფეროს განვითარებისათვის აუცილებელი სტანდარტების შემუშავებას და ინფორმაციული ტექნოლოგიების (სისტემების) სფეროს მარეგულირებელი სამართლებრივი აქტების პროექტების შემუშავებას.

მეორე მიმართულებას წარმოადგენს *მონაცემთა გაცვლის ერთიანი ინფრასტრუქტურის შექმნა*. ქვეყნის ინფორმაციული ინფრასტრუქტურის მუდმივი და სწრაფი განვითარების პირობებში, სახელმწიფო მმართველობის პროცესები სულ უფრო მეტად ხდება დამოკიდებული საინფორმაციო სისტემებზე. ხშირ შემთხვევაში ეს სისტემები სხვადასხვა პლატფორმის გამოყენებით არის აგებული და მათ შორის კავშირის დამყარება დიდ რესურსებს მოითხოვს. იმისათვის, რომ ქვეყნის ნებისმიერო სუბიექტისათვის ინფორმაცია ადვილად მისაღები გახდეს, საჭირო გახდა ზემოთ აღნიშნული სხვადასხვა საინფორმაციო სისტემების გაერთიანება ერთ ლოგიკურ გეოგრაფიულად განაწილებულ სისტემაში და ყველა ელექტრონული სერვისის მიწოდება ერთი ფანჯრის პრინციპით, რის საშუალებასც გვაძლევს მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურა - საქართველოს სამთავრობო კარიბჭე (Georgian Governmental Gateway). ინფრასტრუქტურაში ჩართულ სუბიექტებს საშუალება აქვთ გაცვალონ ინფორმაცია ელ-სერვისების საშუალებით. მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურაში სხვადასხვა საინფორმაციო სისტემების დაკავშირება ხდება მათი მხრიდან მინიმალური დანახარჯებით. უკვე არსებული საინფორმაციო სისტემებისთვის საჭიროა მხოლოდ მონაცემთა ადაპტერის დამატება, რომელიც აუცილებელია ერთიანი სისტემასთან კავშირის უზრუნველსაყოფად. სისტემა საშუალებას იძლევა შეიქმნას ახალი კომბინირებული ელექტრონული სერვისები და გაცილებით ეფექტურად, ნაკლები დანახარჯებით განხორციელდეს ერთი ფანჯრის პრინციპით, მოქალაქის პორტალის გამოყენებით ელექტრონული სერვისების მოსახლეობისთვის მიწოდება.

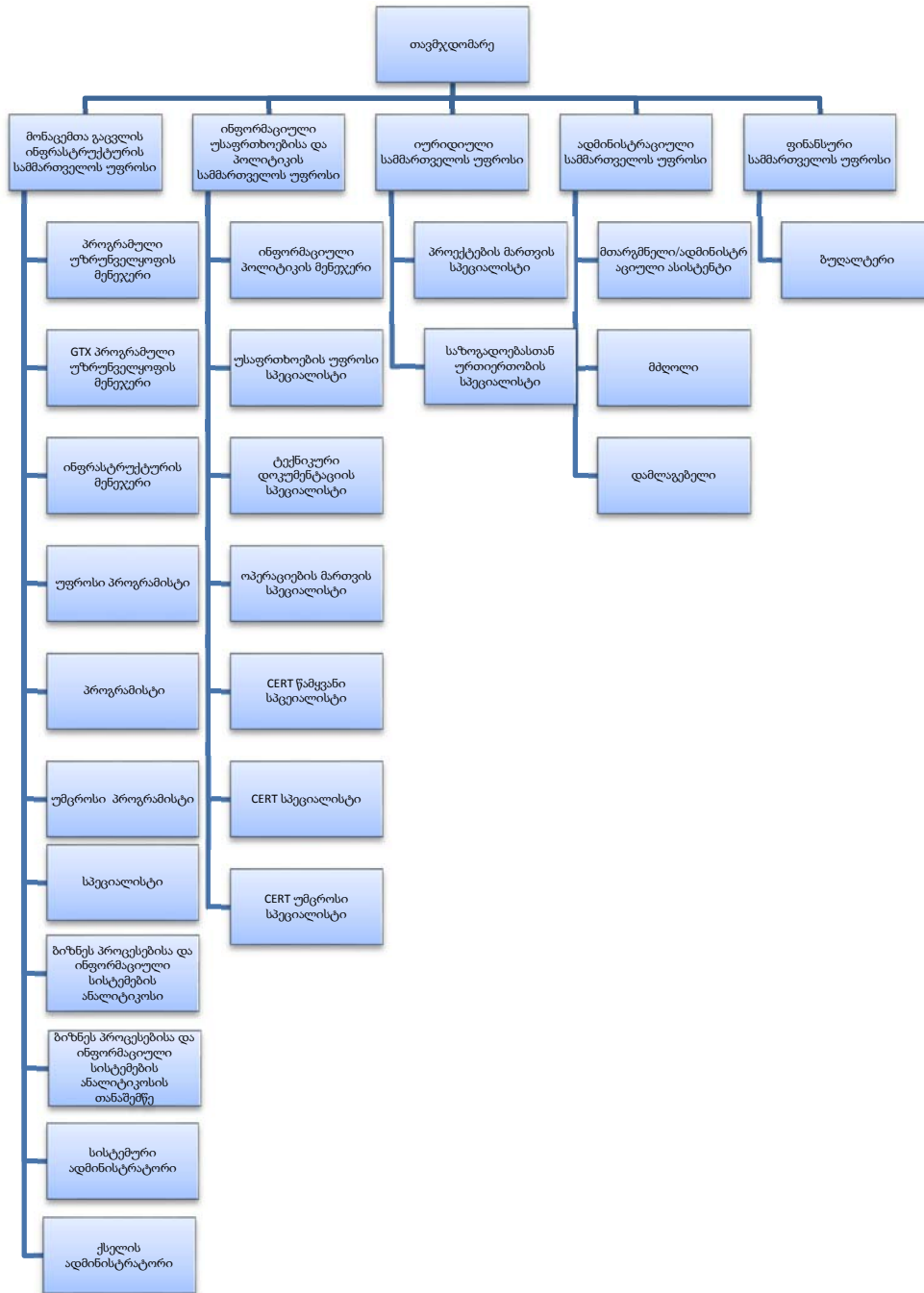
მესამე პრიორიტეტულ მიმართულებას წამოადგენს სახელმწიფო სექტორში და კრიტიკულ ინფრასტრუქტურაში *ინფორმაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფა*. ქვეყნის ინფორმაციული ინფრასტრუქტურის მუდმივი და სწრაფი განვითარების პირობებში, სახელმწიფო მმართველობის პროცესები სულ უფრო მეტად ხდება დამოკიდებული საინფორმაციო სისტემებზე, მეორე მხრივ, ბიზნეს-პროცესების ავტომატიზირებული მართვა იწვევს დამატებით რისკ ფაქტორებს, რომლებიც

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

უკავშირდება საჯარო, სამსახურებრივი, პირადი საიდუმლო და სხვა სახის ინფორმაციის გამიჯვნას, მათი გაცვლის და მათზე წვდომის მოწესრიგებას და მონაცემებზე არასანქცირებული წვდომის გამორიცხვას. ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის შემუშავება და მისი ამოქმედება გულისხმობს მოქმედ საკანონმდებლო ბაზას, შესაბამისი აღსრულების მექანიზმით, რომლებიც დაარეგულირებს ყველა საჯარო სამსახურის და კრიტიკული ინფრასტრუქტურის ერთიან ნორმატიულ სივრცეში მოქცევას ინფორმაციული უსაფრთხოების კუთხით. ასევე მნიშვნელოვანია საჯარო სექტორში და კრიტიკული ინფრასტრუქტურის სუბიექტებში ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის დანერგვისთვის რეკომენდაციებისა და მექანიზმების შემუშავება, აღნიშნული სფეროში საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების დინისძიებების გატარება; ნორმატიულ ბაზასან ერთად კრიტიკულ საკითხს წარმოადგენს კომპიუტერული ინციდენტების პრევენციისა და ინციდენტებზე სწრაფი და ეფექტური რეაგირების სისტემის შექმნა. ამ მიზნით მონაცემა გაცვლის სააგენტოში შეიქმნა და აქტიურად ფუნქციონირებს კომპიუტერულ ინციდენტებზე სწრაფი დახმარების ჯგუფი (CERT.GOV.GE)

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

სააგენტოს სტრუქტურა

დამატებითი ინფორმაციისთვის დაუკავშირდით:

ნატა გოდერძიშვილი - მონაცემთა გაცვლის სააგენტოს იურიდიული სამმართველოს უფროსი

ტელ: (+995 32) 291 51 40 (116); ელ.ფოსტა: foi@dea.gov.ge

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

სააგენტოს საქმიანობის ორგანიზება

შეზღუდული ადამიანური რესურსების პირობებში სააგენტო ახორციელებს რამდენიმე მსხვილ პროექტს სხვადასხვა მიმართულებით, აგრეთვე მრავალრიცხოვან მცირე პროექტსა და მოკლევადიან აქტივობას. სააგენტოს საქმიანობის ოპტიმიზაციისთვის, რესურსების მაქსიმალურად ეფექტურად გამოყენებისა და მიღწეული შედეგების ობიექტურად შეფასებისთვის სააგენტოს მენეჯმენტი იყენებს პროექტების მართვის საუკეთესო პრაქტიკასა და თანამედროვე მეთოდებს. დიდი ყურადღება ეთმობა პროექტების მომზადებას, რაც თავის თავში გულისხმობს როგორც აქტივობების დეტალური გეგმის შედგენას (შეზღუდვის რესურსებით), ასევე საპროექტო გარემოსა და დაინტერესებული მხარეების ანალიზს, რისკის ანალიზს, პასუხისმგებლობების განაწილებას, მონიტორინგისა და კონტროლის ქმედით მექანიზმებს. თითოეული თანამშრომლის სამუშაო აღწერილობაში გამოიხატულია ყოველდღიური აქტივობები და მისი მონაწილეობა პროექტებში. შესრულებული სამუშაოს ანგარიშგება ხდება პერიოდულად და წინასწარ განსაზღვრული მონიტორინგისა და შეფასების გეგმის მიხედვით. საქმიანობის ორგანიზებისთვის გამოიყენება საინფორმაციო სისტემები - MS Project, MS Sharepoint Server, MS SCOM. ამგვარად ორგანიზებული მართვის სტრუქტურა შესაძლებლობას იძლევა, რომ შეზღუდული რესურსების პირობებში პარალელურად განხორციელდეს რამდენიმე მასშტაბური პროექტი.

მონაცემთა გაცვლის სააგენტოს სტრატეგია (2013-2016)

მონაცემთა გაცვლის სააგენტომ 2012 წელს შეიმუშავა ელექტრონული მმართველობის განვითარების სამშალოვადიანი სტრატეგია 2013-2016 წლებისთვის, რომლის განხორციელების მოსალოდნელი შედეგებია:

- მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურაში იმ სახელმწიფო ორგანიზაციათა და კრიტიკული ინფრასტრუქტურის ჩართვა, რომელთაც რეალიზებული აქვთ ელ. სერვისები.

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

- ელექტრონული სერვისების სერვისები ხელმისაწვდომობის გაზრდა მოქალაქის პორტალის მეშვეობით - მოსახლეობის 40%-ზე მეტი ისარგებლებს ელექტრონული სერვისებით.
- სახელმწიფო დაწესებულებებს შორის ინფორმაციისა და დოკუმენტაციის გაცვლაში ქაღალდის დოკუმენტების წილის შემცირება 30%-მდე.
- მონაცემთა ერთიან სახელმწიფო რეესტრში ყველა საბიუჯეტო ორგანიზაციის და კრიტიკული ინფრასტრუქტურის ყველა სუბიექტის საინფორმაციო სისტემებისა და რეესტრების მონაცემების ასახვა.
- კრიტიკულ ინფრასტრუქტურაში ინფორმაციული უსაფრთხოების მინიმალური მოთხოვნების დანერგვა.
- ინციდენტების მართვის ადგილობრივი ჯგუფების შექმნა, ტრენინგი და კოორდინაცია მსხვილ სახელმწიფო და კრიტიკული ინფრასტრუქტურის ორგანიზაციებში.
- ციფრული ხელმოწერის სერტიფიკატის (მოწმობის) გამცემის უსაფრთხოების საკითხების მონიტორინგის მექანიზმების შექმნა.

პროექტები და აქტივობები -2012:

ელექტრონული მმართველობა;

კოორდინაცია და ელ-მმართველობის კომისია

ბოლო წლებში ელექტრონული მმართველობის მიმართულებით ათეულობით ინიციატივა და პროექტი განხორციელდა. ინფრასტრუქტურული პროექტების გარდა, იქმნება სახელმწიფოს მხრიდან მოქალაქეებისთვის, ბიზნესისა და არასამთავრობო სექტორისთვის ეფექტური და გამჭვირვალე მომსახურების პრინციპულად ახალი ტიპი - ელექტრონული სერვისების სახით, რომელსაც მომხმარებელი იღებს ინტერნეტის სშუალებით სახლიდან ან ოფისიდან გაუსვლელად. მსგავსი პროექტების რაოდენობიდან და ჯამური ბიუჯეტიდან გამომდინარე პრინციპული მნიშვნელობა ენიჭება ელექტრონული მმართველობის სფეროში განხორციელებული ინიციატივებისა და პროექტების კოორდინაციას. საქართველოში ელექტრონული მმართველობის ერთიანი პოლიტიკის განსაზღვრისა და ელექტრონული მმართველობის დანერგვის უზრუნველყოფის მიზნით 2007 წელს შეიქმნა "ელექტრონული მმართველობის განვითარების ხელშეწყობის სამთავრობო კომისია", რომელსაც ხელმძღვანელობს საქართველოს პრემიერ-მინისტრი და რომლის სამდივნოს ფუნქცია 2012 წელს მიენიჭა მონაცემთა გაცვლის სააგენტოს, რომელიც უზრუნველყოფს: კომისიის დავალებათა შესრულების მიზნით კომისიის შემადგენ-ლობაში შემავალი საჯარო დაწესებულებების წარმომადგენელთა შორის ინფორმაციის გაცვლისა და ურთიერთობის კოორდინაციას, ელექტრონული

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

მმართველობის სფეროში საინფორმაციო-ანალიტიკური მასალების მომზადებას, კომისიის მიერ ინიცირებული შეხვედრების, კონფერენციებისა და სემინარების მომზადებას და კომისიის მიერ უფლებამოსილებების განხორციელებისთვის საჭირო სხვა საქმიანობის განხორციელებას.

2012 წელს გაიმართა კომისიის რამდენიმე სხდომა. დღის წესრიგის უმთავრეს საკითხებს წარმოადგენდა პროგრამული უზრუნველყოფისთვის ერთიანი სტანდარტის დაწესება, რომელიც მომზადდა მონაცემთა გაცვლის სააგენტოს მიერ, აგრეთვე ელექტრონული მმართველობის მიმართულებით სხვადასხვა სამინისტროში არსებული ინიციატივებისა და პროექტების კოორდინაცია.

მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურა - Georgian Governmental Gateway

პროექტის მიზანია უზრუნველყოფილი იქნას საჯარო სექტორში არსებული ინფორმაციული სისტემების ინტეგრაცია და ინფორმაციულ რესურსებსა და სერვისებზე სტანდარტიზირებულ წვდომა.

მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურა, საქართველოს სამთავრობო კარიბჭე, არის აპარატურულ/პროგრამული კომპლექსი, რომელიც ქმნის სახელმწიფოს მსაშტაბით ერთიან გეოგრაფიულად განაწილებულ ინფორმაციულ სისტემას. სისტემაში ჩართულ სუბიექტებს ელექტრონული სერვისების საშუალებით ინფორმაციის უსაფრთხოდ გაცვლის საშუალება აქვთ. მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურაში სხვადასხვა საინფორმაციო სისტემების დაკავშირება ხდება მათი მხრიდან მინიმალური დანახარჯებით. უკვე არსებული საინფორმაციო სისტემებისთვის საჭიროა მხოლოდ მონაცემთა ადაპტერის დამატება, რომელიც აუცილებელია ერთიან სისტემასთან კავშირის უზრუნველსაყოფად. ზემოთ აღნიშნული სისტემა გააუმჯობესებს ინფორმაციასთან წვდომას და უზრუნველყოფს მის დაცულობასა და საიმედოობას. ასევე სისტემა საშუალებას მოგვცემს შეიქმნას ახლი კომბინირებული ელექტრონული სერვისები და გაცილებით ეფექტურად, ნაკლები დანახარჯებით უზრუნველყოთ ერთი ფანჯრის პრინციპით მომსახურეობის მოსახლეობისთვის მიწოდება. 2011 წელს საერთაშორისო ვენდორების მხარდაჭერით (HP, Microsoft) შეიქმნა მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურაში ჩართული ორგანიზაციები: საჯარო რეესტრი, სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტო, შემოსავლების სამსახური, შსს, ჯანდაცვის სამინისტრო, ეკონომიკის სამინისტრო, იუსტიციის სამინისტრო, თელასი, ალდაგი, მიმდინარეობს „ლიდერბეთი“-თან ხელშეკრულების გაფორმების პროცესი;

დაგეგმილია ყველა იმ სახელმწიფო ორგანიზაციის ეტაპობრივი ჩართვა, რომლებიც ახორციელებენ ელექტრონული სერვისებით მომსახურებას. აგრეთვე კომერციულ ორგანიზაციებისთვის სახელმწიფო

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

დაწესებულებების მიერ რეალიზებული სერვისების მიწოდება, ახალი სერვისების იდენტიფიცირებას და რეალიზება.

მოქალაქის პორტალი - ელექტრონული სერვისების ერთიანი სისტემის შექმნა

პორტალი წარმოადგენს მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურის საპრევენციო შრეს. ეს არის ერთიანი ვებ-ინტერფეისი, სადაც თავმოყრილია სახელმწიფო და ბიზნეს-სექტორის მიერ რეალიზებული სხვადასხვა ელექტრონული სერვისი, აგრეთვე კომბინირებული ელექტრონული სერვისები. მოქალაქის პორტალის მიზანია ერთი ფანჯრის პრინციპით და მაქსიმალურად მოხერხებული ინტერფეისით მომხმარებელს (მოქალაქე, ბიზნესი, არარეზიდენტი) მიაწოდოს საჯარო სექტორში არსებული სერვისები ელექტრონული ფორმით.

პორტალი გაეშვა 2012 წლის მაისში. მოქალაქის პორტალზე სრულად არის რეალიზებული მოქალაქის ფუნქციონალი. არსებული სახელმწიფო სერვისებიდან ინტეგრირებულია 41-მდე სერვისი. ასევე, თითოეულ მოქალაქეს საშუალება აქვს პორტალიდან გადაიხადოს 55-მდე კომუნალური და სხვა სახის გადასახადები. პორტალზე ავტორიზაცია ხდება ელექტრონული პირადობის (ID Card) მოწმობის საშუალებით.

უახლოეს მომავალში დაგეგმილია მოქალაქეებს მიეცეთ საშუალება პორტალი მოიხმარონ მომხმარებლისა და პაროლის მეშვეობით. დაგეგმილია შსს, სსგს, საჯარო რეესტრისა და შემოსავლების სამსახურის 10-მდე სერვისის დამატება. ასევე, შემუშავებულია პოტენციური სერვისების დამატების წინასწარი გეგმა. სრულად იქნება რეალიზებული ბიზნესის, აგენტისა და არარეზიდენტის ინტერფეისები.

ინფორმაციის ერთიანი სახელმწიფო რეესტრი

საჯარო სექტორში ინფორმაციული ტექნოლოგიების შედგენის დონისა და გამოყენების ინტენსივობის გათვალისწინებით, ინფორმაციული სისტემების თანმიმდევრული და ეფექტიანი განვითარებისათვის მნიშვნელოვანია კოორდინირებული ქმედებების განხორციელება. წარმატებული კოორდინაციის წინაპირობას კი, თავის მხრივ, წარმოადგენს სწორი და ამომწურავი ინფორმაციის ფლობა იმ სისტემებსა და სერვისებზე, რომელთაც სახელმწიფო სულ უფრო მეტი ოდენობით სთავაზობს მოქალაქეებს და სხვა მომხმარებლებს;

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

ამ მიზნით 2011 წლის 1 ივნისს ძალაში შევიდა „ინფორმაციის ერთიანი სახელმწიფო რეესტრის შესახებ“ კანონი. კანონის მიზანს წარმოადგენს სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებში მოქმედი მონაცემთა ბაზების, რეესტრების, საინფორმაციო სისტემებისა და მომსახურებების ერთიანი კატალოგის შექმნა, რომელიც სრულად აღწერს საქართველოს საჯარო სექტორში არსებულ ინფორმაციულ-ტექნოლოგიურ რესურსებს. ინფორმაციის ერთიანი სახელმწიფო რეესტრში არ შედის და არ მუშავდება მონაცემები კერძო სამართლის პირთა მონაცემთა ბაზების, რეესტრების, საინფორმაციო სისტემებისა და მომსახურების შესახებ;

რეესტრის შექმნასა და ფუნქციონირებაზე პასუხისმგებელია მონაცემთა გაცვლის სააგენტო, რომელმაც შექმნა შესაბამისი პროგრამული გადაწყვეტილება – „რეესტრთა რეესტრის პორტალი“. რეესტრთა რეესტრის პორტალი ფუნქციონირებს მისამართზე <http://ror.dea.gov.ge/>. მისი მეშვეობით სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებს საშუალება აქვთ განახორციელონ საკუთარი რეესტრებისა და მომსახურებების პირველადი რეგისტრაცია, ისევე როგორც მათში მნიშვნელოვანი ცვლილების, მათი განვრცობის, კომბინირების, გაუქმების, განადგურების, არქივირებისა და გადაცემის შეტყობინების რეგისტრაცია. ამ დროისათვის პორტალზე დარეგისტრირებულია 85 სუბიექტი, რომელთაც, თავის მხრივ, შეიყვანეს მონაცემები 344 რეესტრის და 315 სერვისის შესახებ;

„რეესტრთა რეესტრის“ პროექტის შემდგომი განხორციელება მოიცავს როგორც მასში არსებული ინფორმაციის ყოვლისმომცველ ანალიზს, ისე პროექტის შემდგომი განვითარების პერსპექტივებს, რომელიც განხორციელდება ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული „საჯარო ადმინისტრირების გაუმჯობესების“ პროექტის ფარგლებში.

საქართველოს საერთაშორისო ვაჭრობის მხარდამჭერი სისტემის შექმნა (ერთიანი სავაჭრო ქსელი)

სისტემის მიზანია საკონტინენტო გადაზიდვების პროცესში (იმპორტ/ექსპორტი) ჩართულ კერძო და სახელმწიფო სუბიექტებს შორის ინფორმაციის მიმოცვლის პროცესის გამარტივება, რაც უზრუნველყოფს მნიშვნელოვანი სარგებელს საერთაშორისო ვაჭრობაში ჩართული მხარეებისათვის;

შემუშავებულია არსებული პროცესების ბიზნეს ანალიზისა და ოპტიმიზებული პროცესების ბიზნეს ანალიზის დოკუმენტები. შექმნილია სამუშაო ჯგუფი. მიმდინარეობს ინფორმაციის სტრუქტურისა და მისი გაცვლის სტანდარტებზე მუშაობა, დაწყებულია სისტემის ინტერფეისის შექმნა, საზღვაო ხაზების, პორტების, საბაჟოს, რკინიგზის და ტერმინალების სისტემების ინტეგრაცია. პირველ ეტაოზე სისტემაში გაივლის ყველა სახის საკონტინენტო ტვირთი რომლის შემოსვლა-გასვლა ხდება ფოთისა და ბათუმის

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

პორტების გავლით. სისტემა დაფუძნებულია მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურაზე, მისი გაშვება იგეგმება 2013 წლის იანვარში.

შემდეგ ეტაპზე სისტემამ უნდ ამოიცვას ყველა სახის სახმელეთო და საჰაერო ტვირთი.

ელექტრონული დოკუმენტების გაცვლის ინფრასტრუქტურა

პროექტის მიზანია სახელმწიფო სექტორში ოფიციალური ელექტრონული დოკუმენტების მოძრაობის მოწესრიგება, ელექტრონულად დაბადებული დოკუმენტის მთელი სასიცოცხლო ციკლის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა.

სახელმწიფო უწყებების იყენებენ ელექტრონული საქმისწარმოების რამდენიმე სისტემას. საჭიროა მათი ერთმანეთთან ინტეგრაცია, რისთვისაც ყველაზე ეფექტურ და უსაფრთხო მექანიზმს წარმოადგენს მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურა, რომელშიც ინტერგირებულია სახელმწიფო დაწესებულებების მნიშვნელოვანი ნაწილი, ხოლო 2013 წელს დაგეგმილია ყველა სამინისტროს ეტაპობრივი ინტერგაცია. სხვადასხვა სისტემების მიერ მომზადებული ელექტრონული დოკუმენტების ურთიერთავსებადობისთვის შეიქმნა ერთიანი სტანდარტი სახელმწიფო სტრუქტურების კანცელარიის პროგრამებისათვის, რათა მოხდეს კორესპონდენციის სტანდარტული მიმოცვლა.

Data.gov.ge

პროექტის მიზანია მოქალაქეებისთვის, ბიზნესისთვის და არასამთავრობო სექტორისთვის სახელმწიფო უწყებებიდან საჯარო ინფორმაციის ელექტრონული ფორმით მიღების გამარტოვება და სახელმწიფო უწყებებში არსებული საჯარო ინფორმაციის ერთ, ცენტრალურ ვებ-საიტზე თავმოყრის ხელშეწყობა.

პროექტის განხორციელება დაიწყო 2012 წლის მსამე კვარტალში. ძირითადი სამუშაოები დამთავრებულია. პორტალი წარმოადგენს სხვადასხვა სახელმწიფო უწყების ვებ-საიტების

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

ბმულების სტრუქტურირებულ და თემატურად განაწილებულ სიას. მნიშვნელოვანია, რომ პორტალზე ინფორმაცია კლასიფიცირებულია შინაარსის მიხედვით და არა უწყებების მიხედვით.

TWINING-ის პროექტი - „საქართველოს ელ-მმართველობის განვითარების ხელშეწყობის შესახებ“

პროექტი ხორციელდება ევროკავშირის დაფინანსებით. ევროკავშირის მხრიდან პროექტზე პასუხისმგებელია ავსტრია-გერმანიის კონსორციუმი, პროექტის ბიუჯეტია 1 270 000 ევრო.

საჯარო სამსახურების დამმობილების პროექტი ხელს შეუწყობს მონაცემთა გაცვლის სააგენტოს ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაზრდას, ელექტრონული მმართველობის განვითარების კოორდინირებასა და ხელშეწყობი საკანონმდებლო/მარეგულირებელი/ტექნიკური გარემოს, სამთავრობო სტრუქტურებს შორის მზარდი ურთიერთთავსებადობასა და ინსტიტუციონალური საინფორმაციო უსაფრთხოების ინსფრასტრუქტურის შექმნას. ქართველი ექსპერტების სასწავლო ვიზიტები, სტაჟირებები და ტრენინგები ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოებში წარმოადგენს მნიშვნელოვან მექანიზმს ელ-მმართველობისა და საინფორმაციო უსაფრთხოების საკითხებისადმი ევროპული მიდგომის ხელშეწყობისთვის.

პროექტის მოსალოდნელი შედეგები

- ელ-მმართველობის მარეგულირებელი სამართლებრივი ჩარჩოს შემუშავება/სრულყოფა (მათ შორის ელ-მმართველობის, ელ-კომერციის, ინფორმაციული უსაფრთხოების კანონმდებლობა);
- სახელმწიფო ინსტიტუტებს შორის ურთიერთთავსებადობის ჩარჩოს ჩამოყალიბება;
- ცოდნისა და გამოცდილების გაღრმავება ელ-მმართველობის, სახელმწიფო კომპიუტერული ქსელის მართვის/მონიტორინგის, ინფორმაციული უსაფრთხოების საკითხებში.
- ელ - საქართველოს სტრატეგიული დოკუმენტისა და ელ-მმართველობის სამოქმედო გეგმის შემუშავება;
- კომუნიკაციის გეგმის (ძირითადი აქცენტით ინფორმაციულ უსაფრთხოებაზე) მიღება და მისი იმპლემენტაციის დაწყება, მათ შორის ინფორმირების ამაღლების ღონისძიებების გატარება.

მიმდინარე მდგომარეობა

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

შედგა პროექტის იდენტიფიცირების დოკუმენტი, რის შემდეგაც ევროკავშირის რამდენიმე ქვეყანამ წარმოადგინა საკონკურსო წინადადება პროექტის განხორციელებასთან დაკავშირებით. კონკურსში გამარჯვდა ავსტრია-გერმანულმა კონსორციუმმა. 2012 წელს ნოემბერში დასრულდა კონტრაქტის მოსამზადებელი სამუშაოები, დაკომპლექტდა პროექტის ჯგუფი და გაიწერა დეტალური სამოქმედო გეგმა. შედგა პროექტის პრეზენტაცია, განხორციელდა პირველი სამუშაო ვიზიტი ავსტრიაში, რომლის თემასაც წარმოადგენდა ავსტრიის ელექტრონული მთავრობის სტრუქტურის, ნორატიული ბაზისა და მიმდინარე პროექტების ადგილზე გაცნობა. სამუშაო შეხვედრა ჩატარდა საქართველოში ელექტრონული მმართველობის სტარტეჯის მომზადების კომპონენტის ფარგლებში.

ინფორმაციული უსაფრთხოება

საქართველოს კანონი „ინფორმაციული უსაფრთხოების შესახებ“

2008 წლის აგვისტოს საქართველოს წინააღმდეგ მასშტაბური კიბერ-შეტევების შედეგად, სამთავრობო უწყებებისა და კერძო სექტორის მიერ ინფორმაციული ტექნოლოგიების მზარდმა გამოყენებამ დღის წესრიგში დააყენა ინფორმაციული სისტემების უსაფრთხოების საკითხი. ამ საჭიროებებიდან გამომდინარე, აუცილებელი გახდა ინფორმაციული და კიბერ უსაფრთხოების მარეგულირებელი წესების დაზუსტება და რეგლამენტირება. ამ ამოცანების გადაწყვეტის მიზნით, შემუშავდა და მიღებულ იქნა „ინფორმაციული უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონი, რომელიც ძალაში შევიდა 2012 წლის 1 ივლისს.

„ინფორმაციული უსაფრთხოების შესახებ“ კანონის ქვაკუთხედს წარმოადგენს „კრიტიკული საინფორმაციო სისტემის“ ცნება. კერძოდ, საუბარია კრიტიკული ინფრასტრუქტურის სახელმწიფო და კერძო სუბიექტებზე, რომელთა განუწყვეტელი ფუნქციონირება განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ქვეყნის უსაფრთხოებისათვის. ამგვარი სუბიექტების განსაზღვრისას, გამოყენება ისეთი კრიტერიუმები, როგორცაა ინფორმაციული სისტემის მწყობრიდან გამოსვლის სავარაუდო შედეგების სიმძიმე და მასშტაბი, ეკონომიკური ზარალი, მომსახურების აუცილებლობა, მომხმარებელთა რაოდენობა და სხვა.

„ინფორმაციული უსაფრთხოების შესახებ“ კანონი კრიტიკული ინფორმაციული სისტემის სუბიექტისათვის ადგენს მთელ რიგ ვალდებულებებს. უპირველეს ყოვლისა, ყოველ სუბიექტს უნდა გააჩნდეს ინფორმაციული უსაფრთხოების შიდასამსახურებრივი პოლიტიკა, რომელიც ISO 27000 საერთაშორისო სტანდარტის მინიმალურ მოთხოვნებს უნდა შეესაბამებოდეს. ამგვარად მიღებული

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

შიდასამსახურებრივი წესების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი უნდა იყოს ინფორმაციული უსაფრთხოების მენეჯერი. გარდა ამისა, კანონი ითვალისწინებს ინფორმაციული უსაფრთხოების აუდიტს, ინფორმაციული სისტემის შეღწევადობის (მდგრადობის) ტესტირებას და კომპიუტერული ინციდენტების აღმოჩენაზე გამიზნული ქსელური სენსორის დაყენებასა და მართვას. კანონი ასევე არეგულირებს კიბერ-უსაფრთხოების საკითხებს, რაშიც ქვეყნის კრიტიკული ინფორმაციული სისტემების დაცვის მნიშვნელოვან როლს ანიჭებს კომპიუტერულ ინციდენტებზე დახმარების ეროვნულ ჯგუფს (CERT.GOV.GE). ეროვნული CERT-ის მოვალეობებს არა მხოლოდ კომპიუტერული ინციდენტების გამოვლენა, პრევენცია და შედეგების მართვა, არამედ საგანმანათლებლო საქმიანობის ორგანიზებაც და საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლებაც წარმოადგენს.

ამასთან, ინფორმაციული უსაფრთხოების მარეგულირებელი ჩარჩოს სრულყოფა გაგრძელდება კანონის ძალაში შესვლის შემდეგაც: კანონიდან გამომდინარე, მუშავდება მთელი რიგი ნორმატიული აქტი ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის, აუდიტის, კომპიუტერულ ინციდენტებზე დახმარების ჯგუფისა და მრავალ სხვა საკითხზე.

საქართველოს კიბერ-უსაფრთხოების სტრატეგია

2011 წლის დასაწყისიდან, მონაცემთა გაცვლის სააგენტო აქტიურად მონაწილეობდა საქართველოს კიბერუსაფრთხოების ეროვნული სტრატეგიის შემუშავების პროცესში, რომელიც ეროვნული უშიშროების საბჭოს მიერ შექმნილი სამუშაო ჯგუფის ფარგლებში მიმდინარეობდა. სტრატეგიისა და მისი შესრულების სამოქმედო გეგმა ემყარება საქართველოს კიბერსივრცეში აქტუალური საფრთხეებისა და გამოწვევების შეფასებას და, შესაბამისად, წამყვან პრინციპებად ასახელებს მთავრობის ერთიან მიდგომას, თანამშრომლობას სახელმწიფო და კერძო სექტორს შორის და აქტიურ საერთაშორისო თანამშრომლობას. სტრატეგიაში დასახული მიზნების მისაღწევად, სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმა მოიცავს ისეთ საკითხებს, როგორცაა კვლევა და ანალიზი, ახალი საკანონმდებლო-ნორმატიული ბაზის საჭიროება, კიბერ-უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ინსტიტუციური კოორდინაცია, საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლება და საგანმანათლებლო ბაზის ჩამოყალიბება, ასევე საერთაშორისო თანამშრომლობა ამ საფეროში.

არსებული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის საბოლოო ვარიანტები ითარგმნა და განხილვისათვის წარედგინა სხვადასხვა ორგანიზაციებსა და უცხო ქვეყნების საელჩოებს. მონაცემთა გაცვლის სააგენტო ამ პროცესში მოიაზრება კიბერუსაფრთხოების წამყვან სახელმწიფო ორგანოდ, რის შედეგადაც 2012 წელს ამ საკითხზე არაერთი ანგარიში და მიმოხილვა მომზადდა გაეროსათვის, აშშ საელჩოსა და აშშ Homeland Security დელეგაციისათვის, და სხვა დაინტერესებული პირებისათვის.

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკა და სტანდარტები

სამმართველო მუშაობს ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის შექმნაზე და მის ეფექტურ გატარებაზე. 2010 წლის 31 დეკემბერს იუსტიციის მინისტრის N 245 ბრძანებით დამტკიცდა დოკუმენტი „ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის დამტკიცების შესახებ“. ჩატარდა დანერგვის ღონისძიებების პირველი ეტაპი. ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის დასანერგად მიმდინარებს მუშაობა შემდეგ სამინისტროებთან და სახელმწიფო სტრუქტურებთან:

- ეკონომიკის სამინისტრო;
- სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტო.

ასევე ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის დანერგვა მონაცემთა გაცვლის სააგენტოსკოორდინაციით აქტიურად მიმდინარეობს:

- საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში;
- საქართველოს თავდაცვის სამინისტროში
-

2011-2012 წლებში განხორციელდა ინფორმაციული უსაფრთხოების სტანდარტების ISO 27000, 27001, 27002, 27003, 27004, 27005, 27011 ლოკალიზაცია და ადაპტაცია. უსაფრთხოების ეს სტანდარტი მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში დაწესებულია, როგორც ნაციონალური სტანდარტი.

ინფორმაციული უსაფრთხოების შეფასება

პოექტის ფარგლებში წინასწარ შედგენილი გეგმა-გრაფიკის მიხედვით მონაცემთა გაცვლის სააგენტოს ექსპერტები ატარებენ საბიუჯეტო ორგანიზაციების ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემის შეფასებას და შედგენადობის ტესტს. შეფასების თითოეული პროექტის ხანგრძლივობა საშუალოდ შეადგენს 1 კვირას, რომელიც თავის თავში მოიცავს ორგანიზაციების მენეჯერებთან და ინფორმაციული უსაფრთხოების საკითებზე პასუხმგებელ პერსონალთან ინტერვიუებს წინასწარ მომზადებული კითხვარის (ჩექ-ლისტის) მიხედვით. ინტერვიუებიდან და სიტუაციის ადგილზე შესწავლიდან მიღებული შედეგი სტრუქტურული სახით წარმოდგენილია შეფასების ანგარიშში, რომლის პრეზენტაციაც ხდება ორგანიზაციის მენეჯმენტთან. ასევე ხდება შედგენადობის ტესტის ანგარიშის გაცნობა ხელმძღვანელობისა და შესაბამისი პერსონალისთვის. ანგარიში მოიცავს როგორც არსებული სიტუაციის შეფასებას და ანალიზს, ასევე რეკომენდაციებსაც.

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

პროექტის მიზნები

- ინფორმაციული უსაფრთხოების კუთხით საბიუჯეტო ორგანიზაციებში არსებული მდგომარეობის ზოგადი სურათის შექმნა, ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემის ძირითადი ტენდენციების, ძლიერი და სუსტი მხარეების გამოვლენა.
- ინფორმაციული უსაფრთხოების ყველაზე უფრო ხშირად განმეორებადი ძირითად სისუსტეების იდენტიფიცირება, მათი აღმოფხვრის და რისკების შემცირების სტრატეგიების შემუშავების ხელშეწყობა.

2012 წელს დასრულებული აქტივობები:

- შეფასების ფარგლების და პროგრამის შედგენა;
- შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავება (კითხვარები, ანგარიშების შაბლონები, პრეზენტაციების ფორმები, შედარების ტესტის ინსტრუმენტები და მათი გამოყენების ფარგლები, მეთოდოლოგია;
- შეფასების განრიგის შედგენა, ორგანიზაციებთან შეთანხმება;
- შეფასება ჩატარდა 2 ორგანიზაციაში (შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტრო, სსიპ კონკურენციისა და შესყიდვების ეროვნული სააგენტო).

CERT.GOV.GE - პარტნიორები, სერვისები და პროექტები:

CERT (Computer Emergency Response Team) კომპიუტერულ ინციდენტებზე სწრაფი რეაგირების ჯგუფი შეიქმნა 2011 წელს, რომელიც ახორციელებს ქვეყნის მასშტაბით კიბერ ინციდენტების აღმოჩენასა და მათზე რეაგირებას. CERT.GOV.GE თავის მომხარებლებს ეხმარება კიბერ-ინციდენტების პრევენციაში.

წევრობა სერთაშორისო ორგანიზაციებში

- 2011 წლიდან მონაწილეობა გაცვლის სააგენტო გახდა **IMPACT** (The Cyber security executing arm Of The UNITED NATIONS SPECIALISED AGENCY of The International Telecommunication Union (ITU)) -ის წევრი.
- 2012 წელს მონაწილეობა გაცვლის სააგენტო გახდა **The Trusted Introducer** (- a.k.a. TI - is the trusted backbone of the Security and Incident Response Team community in Europe) სრულფეროვანი წევრი, რითაც მიიღო საშუალება უშალო კონტაქტი ქონდეს სხვადასხვა ქვეყნების მსგავს ორგანიზაციებთან.

საჯარო ინფორმაციის პროექტიულად გამოქვეყნება

პარტნორები

CERT.GOV.GE-მ აქტიური ურთიერთობა დაამყარა მრავალ საერთაშორის ორგანიზაციასთან, მათ შორის:

- Impact-alliance
- Terena
- NATO

აგრეთვე კიბერ უსაფრხოების სფეროში ცნობილ ორგანიზაციებთან:

- Shadowserver
- Team-Cymru
- Arbornetworks
- Arakis
- Eset
- Microsoft
- Symantec

აღნიშნულ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის შედეგად საქართველოში აღმოფხვრილია მრავალი სერიოზული კიბერ-ინციდენტი.

მონაცემთა გაცვლის სააგენტო სააგენტო პარტნიორი ორგანიზაციებისგან ყოველდღიურად იღებს ანგარიშს დაინფიცირებული ქართული IP მისამართების შესახებ. ასეთი მისამართების ყოველდღიური რაოდენობა 4000-დან 25000-მდე მერყეობს. CERT.GOV.GE-ს აქტიური ურთიერთობა აქვს პოლონეთის, ესტონეთის, უკრაინისა და გერმანიის CERT ჯგუფებთან.

სერვისები

- CERT.GOV.GE ახორციელებს თავისი მომხარებლების ვებ რესურსების შემოწმებას შედარებადობასა და მდგრადობაზე. ამ მიმართულებით პროექტები გნხორციელებულია კონკურენცისა და შესყიდვების ეროვნულ სააგენტოში, სოციალური დაცვის სააგენტოს საინფორმაციო სისტემაზე SIMS-პზე, საჯარო რეესტრში;
- CERT.GOV.GE ახორციელებს აღმოჩენილი დაინფიცირებული რესურსისა და დამაინფიცირებელი კოდის (ვირუსის) ანალიზს, მათი ფუნქციონალის გამოკვლევას, რის შედეგაც მათი გაუვნებელყოფის რეკომენდაციები მზადდება;

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

- CERT.GOV.GE ახორციელებს პროგრამული კოდის შემოწმების სერვისს, რომლის მეშვეობითაც მოწმდება პროგრამული კოდის ხარისხი უსაფრთხოების მხრივ. სერვისი განხრცლებულია ჯანდაცვის სამინისტროს სისტემაზე SIMS, მონაცემთა გაცვლის სააგენტოს საიტზე My.Gov.ge).

საერთაშორისო კონფერენციებში მონაწილეობა

ჯგუფს აქვს ჩატარებული პრეზენტაციები სხვადასხვა საერთაშორისო კონფერენციებზე:

- 2012 წლის მაისში პრადში უსფრთხოების საერთაშორისო კონფერენციაზე, რომელიც ამერიკის საზღვაო ქვეითთა დაფინანსებით გაიმართა;
- 2012 წლის ივნისში ტალინში კიბერუსაფრთხოების საერთაშორისო კონფერენციაზე.

IP მისამართების მონიტორინგის სერვისი

IP მისამართების მონიტორინგის გაშვება, რაც გულისხმობს იმ IP მისამართების ბაზის შექმნას, რომლებიც მოხდენენ კომპიუტერულ ინციდენტებზე რეაგირების საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ წარმოებულ დაინფიცირებული მისამართების ბაზაში და განლაგებული არიან საქართველოს ტერიტორიაზე. ეს მონაცემები უნდა შედარდეს სახელმწიფო ორგანიზაციების და ინფორმაციული უსაფრთხოების კუთხით კერძო სექტორის კრიტიკული ინფრასტრუქტურის IP მისამართების მასივებს და საჭიროების შემთხვევაში მოხდეს შესაბამისი რეაგირება.

მიზანი

რაც შეიძლება მეტი საერთაშორისო წყაროს მოძიება დაინფიცირებული IP მისამართების მასივების დასადგენად და სახელმწიფო ორგანიზაციების ჩართვა დაინფიცირებული მისამართების გადამოწმების პროცესში.

მიღწეული შედეგები

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

პროექტის მთავარ გამოწვევას წარმოადგენდა IP მისამართების წყაროების მოძიება. მოძიებულია 5 მაღალი სანდობისა და რეპუტაციის მქონე წყარო - Shadow server, Team cumry, Atlas arbor networks, Arakis (cert polska), Clean-mx; აგრეთვე, ორგანიზაციების IP მასივების მოძიება. CERT.GOV.E-ს აღნიშნული მონაცემები მიწოდდა 15-მა, შეიქმნა სპეციალური პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც IP მისამართება ანაწლებს ორგანიზაციების მიხედვით.

კომპიუტერულ ინციდენტებზე რეაგირების სისტემა

პროექტის ფარგლებში შემუშავდა ინციდენტებზე რეაგირების სისტემა, რაც გულისხმობს დარეგისტრირებული მომხმარებლის მიერ ინციდენტების ონლაინ წარდგენას, რომელზე დაუყოვნებელ რეაგირებასაც მოახდენს CERT.GOV.GE. ამასთან, ინციდენტის წარმომდგენ მხარეს ონლაინ რეჟიმში ექნება შესაძლებლობა მიიღოს ინფორმაცია ინციდენტზე რეაგირების თითოეული საფეხურის შესახებ და განახორციელოს უკუკავშირი ინციდენტის აღმოფხვრამდე და მის შემდეგაც;

მიზანი

საჯარო სექტორსა და კრიტიკულ ინფრასტრუქტურაში კომპიუტერული ინციდენტების გამოვლენის და მათი შემცირების ხელშეწყობა

მიღწეული შედეგები

შეიქმნა კომპიუტერულ ინციდენტებზე რეაგირების სისტემა, დასრულდა სისტემითვის საჭირო სერვერის კონფიგურირება, სისტემის ინსტალაცია და გაშვება; ყველა გაანალიზებული ინციდენტი ასახულია სისტემის მონაცემთა ბაზებში.

ინფორმაციის დაცულობის ექსპერტიზა სოციალური მომსახურების სააგენტოსათვის (საწყისი კოდის ანალიზი და შეღწევადობის ტესტი)

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

ამ პროექტში მონაცემთა გაცვლის სააგენტო წარმოადგენს სერვისის მიმწოდებელს, რომლის ვალდებულებასაც წარმოადგენს: ინფორმაციის დაცულობის (information security) თვალსაზრისით მომწოდებლის მიერ მომზადებული მთელი ტექნიკური და არქიტექტორული დოკუმენტების ანალიზი; ინფორმაციის დაცულობასთან დაკავშირებულ საკითხებთან მიმართებაში სისტემის კოდების შემოწმება სპეციალიზებული პროგრამული პროდუქტის საშუალებით. საწარმოო პირობებში სისტემის (deployed system) შეღწევალობის ტესტის (penetration test) განხორციელება; ინფორმაციის დაცულობის რისკების სხვადასხვა დონის ამოცნობაში, შეფასებასა და პრიორიტიზირებაში დახმარება.

მიღწეული შედეგები

სოციალური მომსახურების სააგენტოს საინფორმაციო სისტემის (SIMS)-ის უსაფრთხოების დონის შემოწმება, არსებული რისკებისა და საფრთხეების იდენტიფიცირება. მათი აღმოფხვრისა და პრევენციისთვის ექსპერტული დახმარების გაწევა.

გაანალიზებულია ჯანდაცვის სამინისტროს ინფორმაციულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული დოკუმენტაცია, განხორციელდა საწყისი კოდის ანალიზი, შეღწევალობის ტესტი და საბოლოო ანგარიშის წარდგენა. შემკვეთმა მხარემ გამოტყვა სამომავლო თანამშრომლობის სურვილი.

საქართველოს კიბერ-უსაფრთხოების ფორუმის შექმნა

კრიზისულ სიტუაციაში ქვეყანაში არსებული IT და ინფორმაციულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რესურსები მიმოფანტულია, გართულებულია მათი კონსოლიდაცია და კოორდინაცია, რაც დაკავშირებულია კრიტიკულ რისკებთან. საჭიროა შეიქმნას რესურსების სწრაფი და ეფექტური მობილიზაციის სქემა და მექანიზმი, ამასთან მნიშვნელოვანია, რომ ღირებული საკადრო რესურსებს ჰქონდეთ კომუნიკაციის და ერთობლივი მუშაობის მოსახერხებელი გარემო. ამის მიღწევის ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული მეთოდია საქართველში ინფორმაციული უსაფრთხოების გაერთიანების (კავშირის) შექმნა. პროექტის ფარგლებში უნდა აგანხორციელდეს: გაერთიანების იურიდიული სტატუსის დადგენა; გაერთიანების მიზნების, სტრუქტურის, სამუშაო სპეციფიკის და ინფრაქტრუქტურის დაგეგმვა და მომზადება; სამიზნე აუდიტორიასთან მოლაპარაკება გაერთიანებაში მონაწილეობის მისაღებად; მოქნილი და ქმედითი გაერთიანების შექმნა, რომელშიც მიღწეულია მისი წევრების მაქსიმალური ჩართულობა.

მიზნები

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

- კრიზისულ სიტუაციაში ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკების შემცირება;
- კრიზისულ სიტუაციაში კრიტიკულ ინფრასტრუქტურაზე კონტროლის გაძლიერება;
- ინფორმაციის გაცვლის სწრაფი და საიმედი არხების შექმნის ხელშეწყობა.

მიღწეული შედეგები

მომზადდა პროექტის კონცეფცია და პრეზენტაცია, განისაზღვრა სავარაუდო მონაწილეების სია, პროექტის იდეა და კონცეფცია დაიგზავნა დაინტერესებულ მხარეებთან და ფორუმის სავარაუდო მონაწილეებთან; შედგა ფორუმის პოტენციური წევრების პირველი გაცნობითი შეხვედრა: გაიმართა პროექტის პრეზენტაცია, დაისახა უახლოესი სამოქმედო გეგმა.

ქსელური სენსორების დაყენება სახელმწიფო ორგანიზაციებსა და კრიტიკულ ინფრასტრუქტურაში

მიზანი

კომპიუტერული ინციდენტების ოპერატიული გამოვლენა, მათზე რეაგირებისთვის საჭირო დროის შუალედის შემცირება, რეაგირების ეფექტურობის გაზრდა.

მიღწეული შედეგები

პროექტის ფარგლებში ქსელური ტრაფიკის ანალიზის მიზნით კრიტიკულ ინფრასტრუქტურაზე დგება სპეციალური სენსორები - რომელთაგანაც მოსული ინფორმაცია გაანალიზდება ერთ ცენტრალურ სერვერზე. ანალიზის შედეგად გამოვლინდება ინციდენტები და მოხდება მათზე რეაგირება. ყველა ინციდენტი, რომელსაც მოყვება რეაგირება, აისახება ინციდენტების მართვის სისტემაში. სენსორები შესყიდულია, განსაზღვრულია მათი სატესტო კონფიგურაცია, შერჩეულია ანალიზის ინსტრუმენტები და განსაზღვრულია მეთოდოლოგია. მიმდინარეობს კონფიგურაციის ტესტირება. კონფიგურაცია ასახულია ინფორმაციული უსაფრთხოების შესახებ კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტში.

ტრენინგები ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკასა და კომპიუტერული ინციდენტების თემაზე

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

კანონი «ინფორმაციული უსაფრთხოების შესახებ» საბიუჯეტო ორგანიზაციებს ავალდებულებს 2013 წლიდან დაიწყო ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემის დანერგვა, აგრეთვე გაზარდონ კომპიუტერულ ინციდენტებზე სწრაფი რეაგირების შესაძლებლობები. ეს საკითხები პირველ რიგში დაკავშირებულია ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკისა და კიბერ-ინციდენტების სფეროში კვალიფიციური კადრების მობილიზებას და/ან არსებული კადრების პროფესიულ განვითარებას და მათ აღჭურვას აუცილებელი უნარ-ჩვევებით. ამ მიზნით მონაცემთა გაცვლის სააგენტომ შეიმუშავა 2 სატრენინგო მოდული, რომელთაგანაც თითოეული მოიცავს დაახლოებით 30 საკონტაქტო საათს.

მიღწეული შედეგები

ტრენინგის დღის წესრიგის, პრეზენტაციების და სატრენინგო დამხმარე მასალების მომზადება, ტრენინგის ორგანიზება. ტრენინგების ჩატარება.

ჩატარებულია 3 ტრენინგი. აქედან ო ტრენინგი ჩატარდა ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის სპეციალისტებისათვის, ხოლო 1 ტრენინგი კომპიუტერული ინციდენტების ტემაზე. ტრენინგებში მონაწილეობდნენ იმ საბიუჯეტო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, რომლებაც აქვთ კრიტიკული საინფორმაციო სისტემები. სულ 2012 წელს გაცემულია 30-ზე მეტი სერტიფიკატი.

საზოგადოებასთან ურთიერთობა

მონაცემთა გაცვლის სააგენტოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სტრატეგიის ძირითადი მიზანია ხელი შეუწყოს ორგანიზაციის საქმიანობის ცნობადობის ფორმირებას და პარტნიორული ორგანიზაციების იდენტიფიცირებას.

სააგენტოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის მიმართულების ფუნქციებში შედის:

- ყოველთვიური საინფორმაციო ფურცლის მომზადება და სამიზნე აუდიტორიისთვის მიწოდება;
- სააგენტოს საქმიანობისა და მის მიერ განხორციელებული პროექტების მხარდაჭერა - პრეს რელიზების მომზადება და გავრცელება, პრეს კონფერენციების, პრეზენტაციების ორგანიზება, სააგენტოს წარმომადგენელთა ინტერვიუების დაგეგმვა როგორც ელექტრონული ისე ბეჭდვითი მედიისთვის;
- მედიის წარმომადგენელთა მხრიდან ინფორმაციის მოთხოვნაზე რეაგირება;

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

- სააგენტოს დაქვემდებარებაში არსებული ვებგვერდების (www.dea.gov.ge; www.my.gov.ge; www.facebook.com/certgovge) შინაარსობრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფა;
- სააგენტოს საქმიანობის მიმართულებების (ინფორმაციული უსაფრთხოება, ელ. მმართველობა) ცნობადობის ამაღლების კამპანიების წარმოება (ინფორმაციული უსაფრთხოების შესახებ შემეცნებითი კლიპების შექმნა, თემატური კალენდრების, ბროშურების, ფლაერების მომზადება, საგანმანათლებლო/სასწავლო ლიტერატურაზე მუშაობა);
- ყოველწლიური კონფერენციისთვის (GITI) PR კამპანიის მომზადებაში ჩართულობა და გაშუქების უზრუნველყოფა.

დონორებთან ურთიერთობა

სააგენტო დაარსების დღიდან აქტიურად თანამშრომლობს საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, უცხო ქვეყნების წარმომადგენლებთან და საერთაშორისო ექსპერტებთან სააგენტოს საქმიანობის სფეროში შემავალი ყველა მიმართულებით.

1. EU Delegation to Georgia:

- TAIEX - სააგენტომ ამ მოკლევადიანი ტექნიკური დახმარების ინსტრუმენტით ისარგებლა 4-ჯერ: განხორციელდა 2 საექსპერტო ვიზიტი უნგრეთსა (რეესტრთა რეესტრზე) და პოლონეთში (CERT-ის ფუნქციებსა და სერვისებზე), ჩატარდა 1 ვორქშოპი ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკაზე და 1 საექსპერტო მისია ინფორმაციული უსაფრთხოების იმპლემენტაციაზე;
- Twinning – დაიწყო 2012 წლის ნოემბერში და გრძელდება 18 თვე. ბიუჯეტი - 1 270 000 ევრო.
- Technical Assistance Project - დაიწყო 2012 წლის ბოლოს და გრძელდება 1 წელი. მიმართულებები - ინფორმაციის ერთიანი რეესტრის კონცეფციის გადახედვა, სამოქმედო გეგმის შემუშავება და CERT-ის ტრენინგ შესაძლებლობების გაძლიერება.

2. USAID –EPI project – ვაჭრობის ხელშეწყობის ერთიანი სისტემა, რომელიც შემუშავების სტადიაზეა და სავარაუდოდ მომავალი წლის პირველ ნახევარში დასრულდება.

საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება

3. **GIZ** –განხორციელდა საექსპერტო მხარდაჭერა ელ-მმართველობის ჩარჩო მარეგულირებელი კანონმდებლობის შესწავლის კუთხით.
4. **UNDP** - განხორციელდა 2 საექსპერტო დახმარება ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის/სტანდარტების ჩამოყალიბების კუთხით და CERT-ის საქმიანობის ჩარჩოს შესახებ.
5. **NATO-Georgia Professional Development Programme** - GITI კონფერენციის ორგანიზებაში მხარდაჭერა, ექსპერტების ჩამოყვანა, სააგენტოს თანამშრომელთა ტრენინგი.
6. **International Multilateral Partnership Against Cyber Threats (IMPACT)** - სააგენტოს თანამშრომელთა ტრენინგის უზრუნველყოფა. მათი დაფინანსებით SANS-ის კურსი გაიარა 6-მა თანამშრომელმა. კვლავ იგეგმება მათი დაფინანსებული ტრენინგების გაგრძელება.